

Bakteeriyada Maqaarka ‘Staph ama MRSA’

Taariikhda:

Gacaliye Waalid ama Wakiil,

Ilmahaagu wuxuu la kulmay **Staph** ama **MRSA** intuu joogay xanaanada ilmaha.

Waa maxay Staph ama MRSA?

Staph (*Staphylococcus aureus*) waa nooc bakteeriya. MRSA (Methicillin-Resistant *Staphylococcus aureus* – say “mur-sa”) waa infekshanka Staph oo ay adkaan karto daaweyntiisu. Dadka qaar cafimaad qaba ayaa leh bakteeriyadaas oo ay ku nooshahay maqaarkooda iyada oo aanay jirin wax calaamad ah, laakiin mar mar ayaad ku jirroon kartaa.

Waa maxay calaamadaha Staph iyo MRSA?

Staph iyo MRSA waxay keeni karaan infekshan maqaarka oo u eg finan, baqsan, ama qaniinyada caarada. Maqaarka qabaa waa gaduud, barasan, xanuun leh oo malax iyo dheecaan leh. Haddii ay qandho raacdo calaamooyinkaas waxay muujinaysaa infekshan ba’an.

Intee ayey gaadhsiisan tahay ba’naanta Staph iyo MRSA?

Badi infekshanka maqaarka ee Staph iyo MRSA waa yar yahay oo si sahlan ayaa loo dawayn karaa. Infekshanada Staph iyo MRSA ee aad u ba’ani waxay keeni karaan infekshanka nabarada, xididada, ama koolba-aariya.

Siduu qofku u qaadi karaa Staph ama MRSA?

Staph iyo MRSA waxa la isugu gudbiyaa badi taabashada maqaarka maqaar qof kale oo qaba. Waxa kale oo suuragala in infekshanka Staph ama MRSA laga qaadi karo taabashada alaabta ama sagaxyada uu taabtay qof qabaa. Staph (oo ay ku jirto MRSA) wuxu ka geli karaa jidhka meelaha dilaacsan ama xoqan ee maqaarka.

Goorma ayaa qofka qaba Staph ama MRSA uu cid qaadiin karaa?

Wuxu qofkuu aad u faafin karaa marka ay nabarada jirrani furan yihiin ee uu dheecan ka soo dareerayo.

Sideen u gargaari karaa kahortaga faafitaanka Staph or MRSA?

- Gacmaha si fiican u dhaq oo ku dhaq saabuun iyo biyo – xanaanada ilmaha iyo gurigaba.
- Sifee oo jeermiska ka dil sagxadaha ay taabteen dheecaanku ama malaxdu. (Qoosh biliija, oo maalin kasta la sameeyey, hal qaado oo biliij ah rubicii biyo ahba ayaa ka dili karta jeemiska sagaxyada marka hore la sifeeye ee la dhaqdhaqay.)
- Nadiif iyo qalayl ka dhig nabarada iyo xoqitaanada, oo ka arag bixiye daryeel caafimaad si dhakhso ah wixii infekshan maqaar ee suuragala.
- Dhammaan maqaarka buka ku dabool baandhayj nadiifa oo engegan.
- Nabarada iyo xoqitaanada nadiifaan ka dhig oo kuKeep ku dabool baandhayj nadiifa oo engegan.
- Ha ku taaban gacmaha taaban nabarada ama baandhayjka qof kale. (Isticmaal galoofyada la tuuro.)
- Ha la wadaagin tuwaalada, marooyinka, gogosha ama dharka qof kale.
- Ku dhaq saabuun iyo biyo kulul wixii dhar, gogol iyo tuwaalo taabta nabaro oo ku rid qalajiso kulul.
- Haddii daryeelaha caafimaadkaagu ku taliyo daawo infekshanka ah dhamayso dawada xataa haddii uu infekshanku u muuqdo inuu dhaamo sidii hore.
- La xidhiidh daryeelaha caafimaadkaaga haddii infekshanka maqaarku soo noqdo, ama haddii xubno kale oo qoyska ahi yeeshaan infekshanka maqaarka.

Maxay tahay daawada Staph or MRSA?

Badi infekshanada Staph iyo MRSA waxa lagu daweyyaa daryeel fiican oo maqaar iyo nabar. Daryeelaha caafimaad waxa laga yaabaa inuu ka sii daayo malaxda si ay u gargaarto raysashada. Haddii antibayotik lagu qoro, waa muhiim inaad dhamaysato dhammaanteed.

Haddii ilmahaygu qaado infekshanka Staph ama MRSA, inuu ka joogo miyaa xanaanada ilamaha?

Haa, iyada oo daryeele caafimaad qiimeeya mooyaane oo

- Intii maqaarka jirran dhammaan lagu daboolo mar kasta baandhayj nadiifa oo engegan oo ka wax gala ama ka baxa nabarka ama dheecaanka nabarka iyo
- Inaanu ilmuhu lahayn wax calaamado kale ah (sida qandho) oo u baahan in laga reebo xanaanada ilmaha
- Wixii antibayootik loo qoray inuu qaatay ugu yaraan 24 saacadood.

Fadlan ogow macalimiintu ma bedelaan baandhayjka. Haddii baandhayjku dhaco maalintii, ilmaha waa laga takoorayaa kooxda oo waalidka/wakiilku waa in loo waco si ay u bedelaan baandhayjka ama guriga u qaadaan.

